

៦. រឿង ទេវតាសេកសាយ

កាលពីព្រេងនាយ មានមនុស្សកម្សត់ពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ មានកូនប្រុសមួយ ។ កូននោះកើតឡើងវេលាណា មាន ទេវតាអាក្រក់មកថែរក្សាសេកសាយ ។ តាំងពីទេវតាអាក្រក់មកសេកសាយក្មេងនោះ ឪពុកម្តាយក៏ស្លាប់ចោលអស់ ទៅ ។ ក្មេងនោះនៅជាមួយនឹងជីដូន ៗ ក៏ថែរក្សាដរាបដល់អាយុ ២០ ឆ្នាំ ។ ថ្ងៃមួយ ក្មេងនោះចូលទៅក្នុងព្រៃ ដើម្បី រកខុស កំពុងតែកាប់ខុស មានទេវតាមួយអង្គទៀត ជាទេវតាល្អ ជួយឲ្យចម្រុងចម្រើនយសសំក្តីភោគសម្បត្តិ ។ ទេវតា នោះនិយាយនឹងទេវតាអាក្រក់ថា «តាំងពីអ្នកឯងចូលមករក្សាមនុស្សនោះកាលណា ម្តាយអាពុកគ្នាស្លាប់ចោល អស់ហើយ គ្នាក្រលំបាកពន់ពេក ហើយថាវិទ្ធិអ្នកឯងពូកែមែន » ។ ទេវតាអាក្រក់និយាយតបទៅវិញថា «អ្នកជឿថា អំណាចខ្ញុំពូកែទេ? » ។ ទេវតាល្អឆ្លើយថា « ខ្ញុំជឿហើយ ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមរក្សាមនុស្សនេះម្តង » ។ ទេវតាអាក្រក់ ព្រមបើក អំណាចឲ្យទេវតាល្អថែរក្សាហើយហោះទៅ ។ ទេវតាបណ្តាលឲ្យមនុស្សនោះកំពុងតែកាប់ខុស ក៏ដាក់ដឹងចុះហើយ ភ្ញាក់ខ្លួនព្រើតលោគិតថា «ឱ អញ បើអញរស់នៅ គ្រាន់អញនឹងរកស៊ីចិញ្ចឹមជីវិតជីដូនអញ បើប្រសិនជាអញស្លាប់ ទៅ តើបានអ្នកណានឹងរកស៊ីចិញ្ចឹមជីដូនអញទៀត បើដូច្នោះ អញគិតទៅនិយាយបបួលយាយអញទៅនៅធ្វើខ្ញុំសេដ្ឋី គ្រាន់តែសុំបាយគេស៊ី ប្រហែលជាគេព្រមហើយ» គិតតែប៉ុណ្ណោះក៏លែងកាប់ខុស ត្រឡប់ទៅវិញ ទៅដល់និយាយ ប្រាប់ជីដូនតាមដំណើរសព្វគ្រប់ ដែលខ្លួនគិតកាលទៅកាប់ខុស ។ ជីដូនបានស្តាប់ហើយក៏ចូលចិត្តព្រមតាមចៅ បុរសកម្សត់ទាំងពីរនាក់ គឺជីដូននិងចៅ ក៏នាំគ្នាដើរទៅផ្ទះមហាសេដ្ឋី ដល់ចូលទៅក្នុងកំពែងរបងហើយ ទៅអង្គុយ បត់ជើងនៅមាត់ជណ្តើរមហាសេដ្ឋី ។ លុះបន្តិចទៅ មហាសេដ្ឋីប្តីប្រពន្ធនាំគ្នា ចេញមកក្រៅក្រឡេកទៅឃើញអ្នក ទាំងពីរនាក់អង្គុយក៏សួរថា «ឯងមកនេះមានប្រាថ្នាអ្វី?» ។ បុរសកម្សត់នោះឆ្លើយជម្រាបទៅសេដ្ឋីថា «ខ្ញុំពីរនាក់ ជីដូននិងចៅនេះ មកសុំនៅធ្វើជាខ្ញុំបម្រើលោក គ្រាន់តែយកបាយចិញ្ចឹមជីវិត» ។ មហាសេដ្ឋីស្តាប់ហើយឆ្លើយថា « អើឯងនៅចុះ » ។ បុរសនោះជម្រាបទៅមហាសេដ្ឋីថា «សូមលោកមេត្តាឲ្យខ្ញុំនៅបម្រើខាងលើផ្ទះបាយហើយនិង ផ្ទះធំ» ។ មហាសេដ្ឋីព្រមទើបយាយចាស់នោះ សុំគ្រាន់តែដេញមាន់ទា កុំឲ្យស៊ីស្រូវ កាលណាគេយកស្រូវទៅហាល ។ បុរសនោះ ខំយកចិត្តទុកដាក់បម្រើសេដ្ឋីមិនឲ្យទាស់ចិត្តបន្តិចសោះ ។ មហាសេដ្ឋីមានចិត្តអាណិតស្រឡាញ់រាប់ អាន ។ លុះយូរទៅប្រមាណជា ៣-៤ ឆ្នាំ បុរសនោះ សុំមហាសេដ្ឋីទៅនៅឃ្វាលក្របីវិញ ដល់នៅឃ្វាលក្របី ផ្លាស់ អស់ខ្សែពួរចាស់ៗទាំងប៉ុន្មាន ជួសជុលក្រោលឲ្យស្អាតល្អឡើង ក្របីទាំងអស់ចំនួន ១០០ ក្បាល ។ ដល់យូរទៅ មហាសេដ្ឋីប្តីប្រពន្ធនិយាយគ្នាថា «តាំងពីអានេះទៅឃ្វាលក្របី យើងមិនដែលទៅមើលវាម្តងសោះ ដូច្នោះត្រូវយើងនាំ គ្នាទៅមើលវាម្តង» ក៏នាំប្តីប្រពន្ធទៅ លុះទៅដល់មើលទៅក្របី ខ្សែពួរ និងក្រោល ពេញចិត្តទាំងអស់ ក៏ត្រឡប់មក វិញនិយាយគ្នាថា «អានេះជាមនុស្សល្អ កាលដែលយើងឃើញមុន មិនដែលមានប្រដាប់សម្រាប់ក្របីថ្មី យ៉ាងនេះទេ ឥឡូវនេះមានព្រម អានេះជាមនុស្សចិត្តត្រង់នឹងចៅហ្វាយនាយ» ។ បុរសនោះទៅឃ្វាលក្របីរាល់ថ្ងៃ មានកាលថ្ងៃ មួយនោះ ពេលល្ងាចដេញក្របីត្រឡប់មកក្រោលវិញ មកដល់ត្រពាំងមួយ ដេញក្របីចុះទៅត្រពាំងទឹក ទៅជាន់ដុំ មាសនៅក្នុងត្រពាំងនោះ បែរទៅខាងណា ក៏សុទ្ធតែដុំមាស ពេញត្រពាំងទាំងអស់ ។ បុរសនោះថា «ដុំថ្មអ្វីក៏ច្រើន ម៉្លេះ ប៉ះជើងស្ទើរស្លាប់ហើយ » ថាហើយក៏យកដុំមាសមួយដុំមក គិតថា «អញយកដុំថ្មនេះទៅផ្ញើយាយអញ ព្រោះថ្ម នេះល្អ» ។ បុរសនោះ ដេញក្របីមកចូលក្រោល រួចហើយក៏យកដុំមាសនោះទៅឲ្យជីដូនៗ បានឃើញដុំមាសហើយ

សួរថា «ចៅយកពីណាមក យកទៅវិញទៅយាយមិនហ៊ានយកទេ ដុំមាសធំម៉្លេះ» ។ បុរសដឹងជាដុំមាសដូច្នោះ ហើយ ក៏យកទៅទុកក្នុងត្រពាំងវិញ ចំណែកនៃទុក រួចត្រឡប់មកវិញ ។

ថ្ងៃក្រោយមក ព្រះមហាក្សត្រ ទ្រង់ល្បួងចិត្តពួកសេនាបតី ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលទៅនឹងអាមាត្យថា « អ្នកឯងទៅ ប្រាប់សេនាបតីទាំង៤ ថា « ល្ងាចនេះ ឲ្យដេកចាំព្រះបរមរាជវាំងនៅចុងព្រះរាជរោង » ។ អាមាត្យនាំយកព្រះបន្ទូល ទៅជម្រាបសេនាបតីទាំង ៤ តាមដំណើរ ។ សេនាបតីទាំងនោះ ក៏រៀបខ្លួនមកដេកតាមព្រះរាជឱង្ការពេលមកដេក នោះ មិនគិតប្រុងប្រយ័ត្នសោះ គិតតែពីដេកទាល់ភ្លឺ ។ លុះយប់ជ្រៅស្ងាត់ ស្តេចទ្រង់យាងមកទតសេនាបតីទាំង ៤ នោះ ឃើញដេកទាំងអស់គ្នា ក៏ទ្រង់យាងត្រឡប់ទៅក្រឡាព្រះបន្ទំវិញ ដល់ព្រឹកឡើង ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលឲ្យចាប់ សេនាបតីទាំងនោះ យកទៅកាប់ចោលទៅ ។ លុះល្ងាចក្រោយទៀត ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលឲ្យហៅមហាសេដ្ឋីទាំង ៤ ឲ្យមកដេកដូចមុនទៀត ។ មហាសេដ្ឋីដែលជាចៅហ្វាយបុរសកម្សត់នោះ ភ័យណាស់ ព្រោះមិនដឹងជាមានរឿងអ្វី បានជាស្តេចឲ្យសម្លាប់សេនាបតីទាំង ៤ មុននោះ ឥឡូវដល់មកខ្លួនទៀត គិតថាមុខជាស្លាប់ហើយ កូនប្រពន្ធទាំង ប៉ុន្មានយំសោកទាំងអស់គ្នា ។ លុះបន្តិចទៅ ឮទៅដល់បុរសកម្សត់ៗ ក៏ឡើងមកសួរថា « ហេតុម្តេច បានជាយំ សោកយ៉ាងនេះ? » ។ មហាសេដ្ឋីប្រាប់ទៅតាមរឿង ។ បុរសថា « បើដូច្នោះ ខ្ញុំសូមទៅដេកជំនួស » ។ មហាសេដ្ឋីឮ ដូច្នោះហើយ ក៏អរណាស់ ឲ្យរកសំពត់អាវល្អៗ យកមកឲ្យបុរសកម្សត់នោះស្លៀកដោយគិតថា មុខជាស្លាប់ហើយ ។ លុះបុរសរៀបខ្លួនស្រេច នឹងទៅដេកចាំវាំង ជាមួយពួកមហាសេដ្ឋីឯទៀត តែពេលទៅ បុរសនោះយកទាំងដាវមួយ ទៅផង ទៅដល់ហើយក៏ដេក ។ ពួកមហាសេដ្ឋីឯទៀត គេអង្គុយនិយាយគ្នាលេង លុះដល់យប់ជ្រៅ ទើបនាំគ្នាដេក អស់ទៅ ។ បុរសនោះ ដឹងថាគេដេកស្ងាត់ ក៏ក្រោកឡើងអង្គុយម្នាក់ឯង ។ លុះយប់ជ្រៅស្ងាត់ ស្តេចទ្រង់ចេញមកដូច មុនទៀត មកដល់ចុងព្រះរាជរោង បុរសនោះក្រឡេកឃើញទាញដាវបាន ដេញកាប់ធ្វើជាកាប់ផុតៗ ស្តេចរត់រួចទៅ ។ ក្នុង ១ យប់នោះ ស្តេចចេញមក ៣ ដង ។ បុរសដេញកាប់ទាំង ៣ ដងស្តេចទ្រង់រត់ទៅវិញ ។ លុះព្រឹកឡើង ស្តេច ទ្រង់មានព្រះបន្ទូល ឲ្យចាប់សេដ្ឋីទាំង ៣ នាក់ ដែលដេកនោះ យកទៅកាប់ចោល ហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូលឲ្យហៅ បុរសកម្សត់នោះទៅ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលសួរបុរសកម្សត់ថា « ឯងជាសេដ្ឋីឈ្មោះអ្វី? » ។ បុរសកម្សត់ក្រាបទូលថា « ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ជាកូនមហាសេដ្ឋីឈ្មោះនោះ » ។ ស្តេចមានព្រះបន្ទូលឲ្យហៅមហាសេដ្ឋី ដែលជាចៅហ្វាយ បុរសកម្សត់នោះមកទ្រង់មានព្រះបន្ទូលសួរថា « នេះជាកូនអ្នកមែនឬអ្វី? » ។

មហាសេដ្ឋីក្រាបទូលឆ្លើយទទួលថា « កូនមែន » ។ ស្តេចមានព្រះបន្ទូលថា « បើកូនមហាសេដ្ឋីឯង អញសុំធ្វើ ជាកូនអញ » ។ មហាសេដ្ឋីក៏ថ្វាយបុរសនោះទៅស្តេច ហើយក្រាបបង្គំលាទៅផ្ទះវិញ ។ ស្តេចមានព្រះរាជបុត្រីមួយ ព្រះអង្គ ទ្រង់ក៏រៀបផ្សំផ្គុំនឹងបុរសកម្សត់នោះ ជាប្តីប្រពន្ធទៅ ហើយអភិសេកឲ្យឡើងសោយរាជ្យយូរទៅ ស្តេចបុរស នឹកឃើញទៅដល់មាស ដែលនៅក្នុងត្រពាំង ក៏ត្រាស់បង្គាប់ទៅមហាសេដ្ឋីឪពុក ឲ្យទៅដឹកមាសមកដាក់ឃ្នាំងទុក ។

មានមួយថ្ងៃ ស្តេចបុរសនោះ ចង់ចេញទៅកាន់ចុងព្រះរាជរោង ឲ្យសេនាបតីគាល់ ក៏ទៅទូលស្តេចឪពុកៗ ទ្រង់ហាមថា « ឯងជាតិជារាស្ត្រ បើចេញទៅត្រូវយកមហេសីទៅផង » ។ ស្តេចបុរសទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចុងព្រះ រាជរោង ជាមួយអគ្គមហេសី ពួកនាហ្មឺនទាំងពួងគាល់ត្រៀបត្រា ។ វេលានោះ ទេវតាអាក្រក់ ដែលរក្សាបុរសនោះអំពី

ដើម ត្រឡប់មកវិញក៏ជួបទេវតាល្អ ហើយនិយាយថា «ឥឡូវនេះអ្នករក្សាមនុស្សនេះ តាំងពីនៅលំបាក ទាល់តែបាន ធ្វើជាស្តេចថែមទៀត នោះឃើញថាអំណាចអ្នកពូកែមែន បើបើដូច្នោះអ្នកចេញទៅ ឲ្យខ្ញុំរក្សាម្តង» ។ ទេវតាល្អ ប្រគល់ ស្តេចកម្សត់ឲ្យទៅទេវតាអាក្រក់ហើយហោះ ទៅ ។ ពេលនោះ មានភ្លៀងធ្លុះ ទេវតាអាក្រក់ក៏បណ្តាលចិត្តស្តេចបុរស នោះមួយរំពេច ស្តេចនោះមិនបានគិត លោមានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកនាហ្មឺន ដែលគាល់ត្រៀមត្រាថា អញព្រះលាន់ ស្រណោះកាលនៅឃ្វាលក្របីពីដើមណាស់ » គ្រាន់តែប៉ុណ្ណោះ មហេសីពួកស្ត្រីទៅរកព្រះបិតាហើយក្រាបទូលថា « ព្រះវរបិតា មិនគួរឲ្យខ្ញុំម្ចាស់ទៅអាមនុស្សឃ្វាលក្របីនេះ សោះខ្ញុំម្ចាស់លែងយកហើយ ព្រោះវានិយាយចមុខនាហ្មឺន ដែលគាល់ត្រៀមត្រាថា « ព្រះលាន់ ស្រណោះកាលនៅឃ្វាលក្របីពីដើម ខ្ញុំម្ចាស់ខ្មាសពួកនាហ្មឺនសព្វមុខមន្ត្រី ណាស់ ខ្ញុំម្ចាស់មិនយកជាប្តីទេ» ។ ស្តេចបិតាព្រះដូច្នោះ ក៏ឲ្យចាប់ស្តេចនោះយកទៅដាក់គុកទៅ ។ ដាក់គុកបានពាក់ កណ្តាលថ្ងៃ ទេវតាល្អដែលរក្សាមនុស្សនោះត្រឡប់មកវិញ ហើយនិយាយទៅនឹងទេវតាអាក្រក់ថា «អ្នកមានវិទ្ធិណាស់ ចូលមករក្សាភ្លាម ស្តេចបុរសបានជាប់គុកភ្លាម ដូច្នោះអ្នកអញ្ជើញទៅចុះ ទុកឲ្យខ្ញុំរក្សាវិញ» រួចហើយទេវតាល្អក៏ បណ្តាលចិត្តស្តេចបុរសៗនឹកឃើញភ្លាមថា « អញមិនគួរភ្លាត់សំដីឲ្យទាល់តែជាប់គុកសោះ ប៉ុន្តែគ្មានអ្នកណាដឹងថា អញជាប់គុកនៅឡើយទេដូច្នោះអញបង្គាប់ទៅសេដ្ឋីឪពុកអញ ឲ្យយកមាសដែលមកពីក្នុងត្រពាំងនោះ ដំធ្វើជារូប ក្របី ១០០ ដាក់ជើងពានមាស ១០០ យកមកឲ្យអញក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះពីព្រឹក» គិតតែប៉ុណ្ណោះក៏ប្រើមេគុកឲ្យទៅប្រាប់ សេដ្ឋីថា «ស្តេចមានព្រះបន្ទូលថា ឲ្យយកមាសដំធ្វើរូបក្របី ១០០ ដាក់លើជើងពានមាស ១០០ ហើយយកទៅថ្វាយ ស្តេចដល់កន្លែងទ្រង់» ។ សេដ្ឋីឮហើយ ក៏ហៅជាងទាំងពួង ឲ្យធ្វើក្នុងមួយយប់ឲ្យហើយលុះព្រឹកឡើង ឲ្យខ្ញុំស្រីសេដ្ឋី ១០០ នាក់ ទូលយកទៅថ្វាយស្តេចក្នុងព្រះរាជវាំង ។ ស្តេចបិតាក្មេកទតមកឃើញ ឲ្យអមាត្យរត់ទៅមើល ។ អមាត្យ មកក្រាបទូលវិញទ្រង់មានព្រះបន្ទូលឲ្យហៅអ្នកទូលក្របីនោះមក ហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា «នាងឯងរាល់គ្នា យកក្របីមាសនេះទៅណា?» ។ ស្រីទាំងនោះថា « ខ្ញុំម្ចាស់យកមកថ្វាយព្រះអង្គ» ។ ស្តេចទ្រង់ជ្រាប ទ្រង់ឲ្យហៅព្រះ រាជបុត្រីថាមហេសីស្តេចកម្សត់ ឲ្យចេញមកមើល ហើយមានព្រះបន្ទូលថា «កូនអើយ ! ដែលប្តីឯងវាថាស្រណោះ កាលឃ្វាលក្របីនោះ មិនមែនក្របីសត្វទេ គឺរូបក្របីមាសនេះឯង កូនមើលក្របីនេះចុះ ល្អើយកូនកុំខឹងនឹងប្តី យកប្តី វិញទៅ » មានព្រះបន្ទូលតែប៉ុណ្ណោះក៏ទ្រង់ឲ្យទៅដោះស្តេចបុរសកម្សត់មក ហើយទ្រង់អភិសេកនឹងនាងជាព្រះរាជ បុត្រីឲ្យឡើងសោយរាជសម្បត្តិ ជាសុខសប្បាយរៀងទៅ ព្រមទាំងយាយដីដូននៃបុរសនោះផង ។

វិទ្ធិនៅទេវតា ប្រាជ្ញានៅមនុស្ស